

ANY MOSSÈN ALCOVER

PRESENTACIÓ DE LA

LLETRA DE CONVIT 2001

PRESENTACIÓ,

PER

JOAN MAS,

PROFESSOR

DEL DEPARTAMENT DE FILOLOGIA

DE LA UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

Com a representant de la Universitat de les Illes Balears, el que em correspon, en primer lloc, és mostrar el goig de poder ser en aquest acte avui aquí, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, i presentar aquest acte com un més de tot un seguit de relacions i trobades que ja s'han repetit ara i adés i que mostren les excel·lents relacions entre ambdues institucions, que creiem que han de ser bàsiques si volem enfortir la nostra llengua i la nostra cultura.

A més a més, també és una satisfacció especial presentar aquest nova *Lletra de convit*. La idea va sortir del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears (UIB), però ben aviat va ser acollida per la Junta de Govern de la UIB i va sorgir de la idea que havíem de fer un homenatge a Antoni Maria Alcover i l'havíem de fer amb un significat semblant al que havia tingut el seu gest de quan va escriure i de quan va difondre, el 1901, la seva *Lletra de convit*. I pensàvem que precisament aquest significat, el que havia volgut fer realment mossèn Antoni Maria Alcover quan va escriure la seva *Lletra de convit*, era fer una aportació essencial a la recuperació de la llengua pròpia. Ell creia que en aquell moment, a començament del segle XX, si una cosa necessitava en primer lloc la llengua catalana era la codificació científica, la normativització. Per això va concebre un gran diccionari, que al mateix temps volia ser un diccionari històric, un diccionari dialectal, etc., volia ser un diccionari total, per dir-ho d'alguna manera, i també concebia la idea d'una gramàtica científica que pogués presentar a tota la comunitat internacional la llengua catalana. Pensava que amb aquestes eines podia ser molt més fàcil la seva recuperació. Crec que és un pensament molt de l'època i que a més va tenir uns fruits molt brillants en les primeres dècades del segle XX, i, de fet, l'objectiu a la llarga es va aconseguir. Es va aconseguir tenir el codi de la llengua científicament fixat i una normativa que a poc a poc va ser acceptada

per tota la comunitat lingüística. Per tant, la seva va ser una aportació essencial i contribuí a omplir un dels buits més greus que presentava en aquells moments la qüestió de la llengua catalana.

Quan vàrem pensar que aquest homenatge havia de tenir un significat similar també vàrem creure que els dèficits de la llengua avui no són en relació amb la seva normativització, sinó que són dèficits relacionats amb l'ús de la llengua, el seu estatus i el seu reconeixement. Per això, redactàrem i aprovàrem en primera instància les institucions que s'hi adheriren, i que són les que signen el document. A més a més, la Universitat que el promou, l'Institut d'Estudis Catalans, l'Institut Joan Lluís Vives, el Bisbat de Mallorca, la Fundació Mossèn Alcover, de Manacor, la Societat Arqueològica Lul·liana, de Palma, i l'Obra Cultural Balear, també amb seu a Palma, creiem que havíem de difondre un text que provocés una reacció que com a mínim en potència pogués ser semblant a aquell gest de mossèn Alcover, que va tenir tan bons resultats.

Aquesta és la situació que ens condueix aquí i, des de la UIB, estem satisfets que els primers passos d'aquest document es produeixin —potser no amb tanta celeritat com hauríem desitjat en un primer moment, però potser sí amb la solidesa que voldríem que això tingués— i, per tant, expressem una vegada més la nostra intenció d'homenatjar mossèn Alcover amb aquest document i reiterar la idea que fer-ho avui a l'Institut d'Estudis Catalans és una satisfacció especial.

